

Επέκτεταμένη Πραγματική Ευθεία :

$$\tilde{\mathbb{R}} = \mathbb{R} \cup \{\pm\infty\} = [-\infty, +\infty]$$

Υπάρχει διάταξη : $-\infty < x < +\infty$, $\forall x \in \mathbb{R}$

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΗΜΕΙΟΥ ΣΤΟ $\pm\infty$.

$$(\pm\infty) + (\pm\infty) = \pm\infty$$

$$(\pm\infty) - (\pm\infty) = (\pm\infty) + (\mp\infty) = \text{ΔΕΝ ΟΡΙΖΕΤΑΙ}$$

$\forall x \in \mathbb{R}$:

$$1) x > 0 : (\pm\infty)x = x(\pm\infty) = \pm\infty$$

$$2) x < 0 : (\pm\infty)x = x(\pm\infty) = \mp\infty$$

$$3) x = 0 : (\pm\infty) \cdot 0 = 0 \cdot (\pm\infty) = 0$$

Συμβολίζουμε με καρτεσιανικό μέγεθος δύο το σύνολο $\{0,1\}$

Δηλαδή,

$$\mathcal{L} := \{0,1\}$$

Επίσης,

$$A^B := \{f: B \rightarrow A\}$$

Επομένως,

$$\mathcal{L}^{\mathbb{N}} = \{f: \mathbb{N} \rightarrow \{0,1\}\}$$

Θεωρούμε, $S_k := \sup \{x_v : v \geq k\}$ τέτοια ώστε $S_k \geq S_{k+1}$ άρα φθίνουσα και μαγιστα είναι και φραγμένη. Άρα, $\lim_k S_k = \inf_k (S_k)$
στο $\mathbb{R}$

$$\text{Εντούτοις, } \lim_k S_k = \inf_k \sup \{x_v : v \geq k\} =$$

$$= \lim \sup (x_v)$$

Το οποίο ονομάζεται k ανώτερο όριο της ακολουθίας x_v (limes superior)

Θεωρούμε τώρα $z_k := \inf \{x_n : n \geq k\}$ τέτοια ώστε $z_k \leq z_{k+1}$ άρα αύξουσα και κατ'ελάχιστο φραγμένη στο $\mathbb{R}$. Άρα, $\lim_{k \rightarrow \infty} S_k = \lim_{k \rightarrow \infty} \inf \{x_n : n \geq k\} = \lim_{k \rightarrow \infty} \inf (x_n)$

Συμβολίζουμε επίσης:

$$\overline{\lim} (x_n) = \lim \text{Sup} (x_n) \text{ και } \underline{\lim} (x_n) = \lim \text{inf} (x_n)$$

Τα οποία πάντα υπάρχουν στο $\mathbb{R}$.

Παράδειγμα:

$$\text{Εστω } x_n = 1 + \frac{(-1)^n}{n}$$

$$\text{Για } n=1 \rightarrow x_1 = 0$$

$$\text{Για } n=2 \rightarrow x_2 = \frac{3}{2}$$

$$\text{Για } n=3 \rightarrow x_3 = \frac{2}{3}$$

$$\text{Για } n=4 \rightarrow x_4 = \frac{5}{4}$$

$S_1 = \frac{3}{2}, S_2 = \frac{5}{4}, \dots$
(και φθίνει μέχρι να φθάσει στο 1)

$z_1 = 0, z_2 = \frac{2}{3}, z_3 = \frac{5}{4}, \dots$
(και αυξάνει μέχρι να φθάσει στο 1).

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

$$1) \lim \text{inf} (x_n) \leq \lim \text{Sup} (x_n)$$

Αποδ.

Εστώσαν $k, \lambda \in \mathbb{N}$ και $\mu = \max\{k, \lambda\}$

Τότε, $\{x_n : n \geq \mu\} \subseteq \{x_n : n \geq k\}$ και

$$\{x_n : n \geq \mu\} \subseteq \{x_n : n \geq \lambda\}$$

Συνεπώς, $\text{Sup}\{x_n : n \geq k\} \leq \text{Sup}\{x_n : n \geq j\}$

Ομοίως,

$$\text{inf}\{x_n : n \geq j\} \leq \text{inf}\{x_n : n \geq k\} \leq \text{Sup}\{x_n : n \geq k\} \leq \text{Sup}\{x_n : n \geq j\}$$

Τότε,

$$\text{inf}\{x_n : n \geq j\} \leq \text{Sup}\{x_n : n \geq k\}$$

Ας σταθεροποιήσουμε το k

Τότε, το $\text{Sup}\{x_n : n \geq k\}$ είναι κ.φ. του $\text{inf}\{x_n : n \geq j\}$.

Άρα, $j \leq \text{Sup}\{x_n : n \geq k\}$

Επομένως, $\liminf(x_n) \leq \text{Sup}\{x_n : n \geq k\}, \forall k$

Άρα, $\liminf(x_n)$ είναι κ.φ. του $\text{Sup}\{x_n : n \geq k\}$

Επομένως, $\liminf(x_n) \leq \limsup(x_n)$

2) $\limsup(-x_n) = -\liminf(x_n)$ και $\liminf(-x_n) = -\limsup(x_n)$.

Απόδ.

Επιπλέον ισχύει $\forall A \subset \mathbb{R} : -A = \{x : -x \in A\} \Rightarrow$
 $\Rightarrow \text{Sup}(-A) = -\text{inf}(A)$

Τότε,

$$\limsup(-x_n) = \inf_k \text{Sup}_{n \geq k}(-x_n) =$$

$$= \inf_k (-\text{inf}_{n \geq k}(x_n)) = -\text{Sup}_k \text{inf}_{n \geq k}(x_n) =$$

$$= -\liminf(x_n)$$

Ομοίως και η άλλη σχέση

ΘΕΩΡΗΜΑ :

1) Έστω $\gamma \in \mathbb{R} : \limsup(x_n) \leq \gamma \Leftrightarrow (\forall \epsilon > 0)(\exists k)(\forall n \geq k)$

έτσι ώστε $x_n \leq \gamma + \epsilon$

2) Έστω $\delta \in \mathbb{R}$: $\delta \leq \liminf(x_n) \Leftrightarrow (\forall \varepsilon > 0) (\exists k) \forall n \geq k$

Έτσι ώστε $\delta - \varepsilon \leq x_n$

Αποδ.

1) $\limsup(x_n) \leq \gamma < \gamma + \varepsilon \Rightarrow \inf(S_k) < \gamma + \varepsilon$

Δηλαδή, δεν υπάρχει περίπτωση κανένας όρος να είναι μεγαλύτερος από $\gamma + \varepsilon$.

Επομένως, υπάρχει k : $S_k \leq \gamma + \varepsilon \Rightarrow$

$\Rightarrow \sup\{x_n : n \geq k\} \leq \gamma + \varepsilon \Rightarrow x_n \leq \gamma + \varepsilon$.

2) Έστω $-\delta = \gamma \Rightarrow \delta = -\gamma$

$\delta \leq \liminf(x_n) \Rightarrow -\gamma \leq \liminf(x_n) \Rightarrow$

$\Rightarrow \gamma \geq -\liminf(x_n) \Rightarrow \gamma \geq \limsup(-x_n)$.

Τότε από την (1) για τυχαίο $\varepsilon > 0$

$\exists k: \forall n \geq k \Rightarrow -x_n \leq \gamma + \varepsilon \Rightarrow x_n \geq -\gamma - \varepsilon \Rightarrow x_n \geq \delta - \varepsilon$.

ΘΕΩΡΗΜΑ:

Αν $\limsup(x_n) = \liminf(x_n) = L \in \mathbb{R}$ αν $\exists \lim(x_n)$

Αποδ.

a. $L \in \mathbb{R}$: $\limsup(x_n) = \liminf(x_n) = L \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \limsup(x_n) \leq L$ και $\liminf(x_n) \geq L \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow$ για τυχαίο $\varepsilon > 0$ $\left\{ \begin{array}{l} \exists k_1: \forall n \geq k_1: x_n \leq L + \varepsilon \\ \exists k_2: \forall n \geq k_2: x_n \geq L - \varepsilon \end{array} \right\} \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow k_0 = \max\{k_1, k_2\}$, $\forall n \geq k_0 \Rightarrow L - \varepsilon \leq x_n \leq L + \varepsilon \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow -\varepsilon \leq x_n - L \leq \varepsilon \Leftrightarrow |x_n - L| \leq \varepsilon \Rightarrow \exists \lim x_n = L \in \mathbb{R}$

b. $L = +\infty$: Έστω $M > 0 \Rightarrow L > M$

Επομένως, $\liminf(x_n) \geq M + \varepsilon \Leftrightarrow (\exists k) (\forall n \geq k):$

$x_n > M + \varepsilon - \varepsilon = M \Rightarrow \exists \lim x_n = +\infty = L$

γ. $L = -\infty$ ομοίως με το β (παίρνουμε το $\limsup x_n$)

ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ ΕΥΝΟΛΩΝ:

Εστω $\mathcal{X}$ η συλλογή όλων των συνόλων
και η ακολουθία συνόλων $A_n, n \in \mathbb{N}$ υα $A_n \subseteq B, \forall n$
Τότε ορίζουμε:

$$\bigcup_{n \in \mathbb{N}} A_n = \text{Sup}(A_n) := \bigvee A_n$$

$$\bigcap_{n \in \mathbb{N}} A_n = \text{inf}(A_n) := \bigwedge A_n$$

$$\lim \text{Sup}(A_n) := \inf_k \text{Sup}_{v \geq k} (A_v) := \bigwedge_k \bigvee_{v \geq k} A_v$$

$$\lim \text{inf}(A_n) := \text{Sup}_k \text{inf}_{v \geq k} (A_v) := \bigvee_k \bigwedge_{v \geq k} A_v$$

Υπακολουθίες / κατωτερο-ανωτερο όριο:

$$\textcircled{1} \quad x_{k_v} \rightarrow \lim \text{Sup}(x_v) := \max \{ l : \exists x_{\mu_v} : x_{\mu_v} \rightarrow l \}$$

$$\textcircled{2} \quad x_{\lambda_v} \rightarrow \lim \text{inf}(x_v) := \min \{ l : \exists x_{\mu_v} : x_{\mu_v} \rightarrow l \}$$

Παράδειγμα 1:

$$x_v = \begin{cases} \frac{1}{v}, & v=3k=3\mathbb{N} \\ 1+\frac{1}{v}, & v=3k+1=3\mathbb{N}+1 \\ v^2, & v=3k+2=3\mathbb{N}+2 \end{cases}$$

$$x_{k_v} \rightarrow x, \quad k_v: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{K} \Rightarrow x_\lambda, \lambda \in \mathbb{K} \subseteq \mathbb{N} = (3\mathbb{N}) \cup (3\mathbb{N}+1) \cup (3\mathbb{N}+2)$$

$$3\mathbb{N}: x_v \rightarrow 0 = \lim \text{inf}(x_v)$$

$$3\mathbb{N}+1: x_v \rightarrow 1$$

$$3\mathbb{N}+2: x_v \rightarrow +\infty = \lim \text{Sup}(x_v)$$

Παράδειγμα 2:

$$[-1, 1] := \{ n \text{ ή } v : v = 1, 2, \dots \}'$$

Τότε, $\lim \text{Sup} [-1, 1] = 1$ και $\lim \text{inf} [-1, 1] = -1$